

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

► **C1** NÕUKOGU DIREKTIIV,

29. mai 1990,

kuvariga töötamise tervishoiu ja ohutuse miinimumnõuete kohta (viies üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) ◀

(90/270/EMÜ)

(EÜT L 156, 21.6.1990, lk 14)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/30/EÜ, 20. juuni 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019

Parandatud:

► **C1** Parandus, ELT L 109, 24.4.2019, lk 29 (90/270/EMÜ)

▼B▼C1**NÕUKOGU DIREKTIIV,**

29. mai 1990,

kuvariga töötamise tervishoiu ja ohutuse miinimumnõuete kohta
(viies üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1
tähenduses)

▼B

(90/270/EMÜ)

I JAGU

ÜLDSÄTTED*Artikkel 1***Reguleerimisala**

1. Käesolevas direktiivis, mis on viies üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses, sätestatakse artiklis 2 määratletud kuvariga töötamise tervishoiu ja ohutuse miinimumnõuded.
2. Direktiivi 89/391/EMÜ sätteid kohaldatakse kogu lõikes 1 nimetatud valdkonnas täielikult, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
 - a) liiklusvahendite või seadmete juhtimis- või valvekeskuste suhtes;
 - b) transpordivahendites asuvate arvutisüsteemide suhtes;
 - c) peamiselt avalikuks kasutamiseks ettenähtud arvutisüsteemide suhtes;
 - d) portatiivsete süsteemide suhtes, kui neid töökohas tavapärasest kauem ei kasutata;
 - e) seadme otseseks kasutamiseks vajaliku väikese andme- või vaatekraaniga kalkulaatorite, kassaaparaatide ja muude samalaadsete seadmete suhtes;
 - f) traditsiooniliste, nn aknaga kirjutusmasinate suhtes.

*Artikkel 2***Määratlused**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *kuvar* — tähtnumbrilise või graafilise kujutise kuvamise seade, sõltumata kuvamise viisist;
- b) *töökoht* — komplekt, mis koosneb kuvarist, millega võib kaasnedada klaviatuur või sisendseade ja/või tarkvara, mis määrab arvuti kasutajaliidese, võimalikud liseseadmed, välisseadmed, sealhulgas kettaseade, telefon, modem, printer, dokumendihoidja, töötool ja töölaud või -pind, ning neid vahetult ümbritsev töökeskkond;

▼B

- c) *töötaja* — direktiivi 89/391/EMÜ artikli 3 punktis a määratletud töötaja, kes tavaliselt kasutab kuvarit oma tavapärase töö olulise osana.

II JAGU

TÖÖANDJA KOHUSTUSED*Artikkel 3***Töökohtade analüüs**

1. Tööandjad on kohustatud korraldama töökohtade analüüsi, et hinnata töötajate tervishoiu- ja ohutustingimusi, eelkõige seoses võimalike nägemist ohustavate teguritega ning füüsilise ja vaimse ülekoormatusega.

2. Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed lõikes 1 nimetatud hindamise käigus leitud ohtude kõrvaldamiseks, võttes arvesse leitud ohtude täiendavaid ja/või koosmõjusid.

*Artikkel 4***Esmakordselt kasutusse võetavad töökohad**

Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed tagamaks, et töökohad, mida kasutatakse esimest korda pärast 31. detsembril 1992, vastaksid lisas sätestatud miinimumnõuetele.

*Artikkel 5***Juba kasutuses olevad töökohad**

Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed tagamaks, et töökohti, mis on kasutuses 31. detsembril 1992 või enne seda, kohandatakse nii, et need vastavad lisas sätestatud miinimumnõuetele hiljemalt nelja aasta pärast alates kõnealusest kuupäevast.

*Artikkel 6***Töötajate teavitamine ja väljaõpe**

1. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 10 kohaldamist, antakse töötajatele teavet kõikide nende töökohaga seotud tervishoiu ja ohutuse alaste aspektide kohta, eelkõige töökohtade suhtes kohaldatavate, artiklite 3, 7 ja 9 alusel rakendatavate meetmete kohta.

Igal juhul teavitatakse töötajaid või nende esindajaid kõikidest kooskõlas käesoleva direktiiviga võetavatest tervishoiu- ja ohutusmeetmetest.

2. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 12 kohaldamist, saavad kõik töötajad väljaõpet töökoha kasutamise kohta enne vastava töö alustamist ja pärast oluliste muudatuste tegemist töökohal.

▼B*Artikkel 7***Igapäevatöö**

Tööandja peab töötaja tegevuse kavandama nii, et igapäevatöö kuvariga vaheldub puhkepausidega või muu tegevusega, vähendades kuvariga töötamise aega.

*Artikkel 8***Töötajatega konsulteerimine ja nende osalemine**

Töötajate ja/või nende esindajatega konsulteerimine ja nende osalemine toimub direktiivi 89/391/EMÜ artikli 11 kohaselt käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes, kaasa arvatud selle lisa.

*Artikkel 9***Töötajate silmade ja nägemise kaitse**

1. Töötajatel on õigus asjakohasele silmade ja nägemise kontrollile, mille teostab vajaliku pädevusega isik:

- enne kuvariga töötamise alustamist,
- pärast seda regulaarsete ajavahemike järel ja
- kui töötajatel on nägemishäireid, mis võivad tuleneda kuvariga töötamisest.

2. Töötajatel on õigus silmaarsti läbivaatusele, kui see on lõikes 1 nimetatud kontrolli tulemuste põhjal vajalik.

3. Kui lõikes 1 nimetatud kontrolli või lõikes 2 nimetatud läbivaatuse tulemusel ilmneb, et see on vajalik, ja kui tavapäraseid nägemisteravust korrigeerivaid abivahendeid ei ole võimalik kasutada, tuleb töötajatele tagada asjaomase töö jaoks sobivad nägemisteravust korrigeerivad erivahendid.

4. Käesoleva artikli kohaselt võetud meetmed ei või mingil juhul tuua töötajatele kaasa täiendavaid rahalisi kulusid.

5. Töötajate silmade ja nägemise kaitse võib olla riikliku tervishoiusüsteemi osa.

III JAGU

MUUD SÄTTED**▼M2***Artikkel 10***Lisa muutmise**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte lisas üksnes tehniliste muudatuste tegemiseks, et võtta arvesse tehnika arengut, muudatusi rahvusvahelistes normides või spetsifikatsioonides ning kuvaritega seotud teadmiste täienemist.

Kui nõuetekohaselt põhjendatud ja erakorralistel juhtudel, mis kujutavad endast vahetut, otsustatakse töötajate ja muude isikute füüsilisele

▼ **M2**

tervisele ja ohutusele, on tungiva kiireloomulisuse tõttu vaja võtta meetmeid väga lühikese aja jooksul, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 10b sätestatud menetlust.

*Artikkel 10a***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 10 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 10 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 10 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 10b***Kiirmenetlus**

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstege misel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 10a lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼ **M2**

nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

▼ **B**

Artikkel 11

Lõppsätted

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 31. detsembriks 1992.

Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate või vastuvõetud sise-riiklike õigusnormide teksti.

▼ **M1**

▼ **B**

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

LISA

MIINIMUMNÕUDED*(Artiklid 4 ja 5)***Sissejuhatav märkus**

Käesolevas lisas sätestatud meetmeid kohaldatakse käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks, kui töökohas on kõik asjaomased komponendid olemas ja ülesandega seotud nõuded või eripärad meetmete kohaldamist ei takista.

1. SEADMED**a) Üldine märkus**

Seadmete kasutamine ei või iseenesest töötajate jaoks ohullikaks olla.

b) Kuvar

Märgid kuvariekraanil peavad olema selgepiirilised, piisava suurusega ja küllaldaste vahedega nii ühe rea ulatuses kui ka ridade vahel.

Kujutis ekraanil peab olema püsiv, see ei või virvendada ega olla muul viisil ebastabiilne.

Kasutajal peab olema võimalik märkide heledust ja/või kontrastsust ekraanipildi tausta suhtes kergesti reguleerida ja neid peab olema võimalik kergesti reguleerida ka vastavalt ümbritsevatele tingimustele.

Kuvarit peab olema võimalik vastavalt kasutaja vajadustele kergesti ja vabalt pöörata ja kallutada.

Kuvari all võib kasutada eraldi alust või reguleeritavat lauda.

Kuvariekraan ei või kasutaja jaoks ebamugavalt helkida ega peegelduda.

c) Klaviatuur

Klaviatuur peab olema kallutatav ja asetsema kuvarist eraldi nii, et töötajal oleks võimalik leida mugav tööasend, mille puhul ei tekiks vaevusi kätes ega käsivartes.

Klaviatuuri ees peab olema piisavalt vaba ruumi kasutaja käte ja käsivarte toetamiseks.

Klaviatuur peab olema mati pinnaga, et vältida vastuhelki.

Klaviatuuri ja klahvide asetus peab hõlbustama klaviatuuri kasutamist.

Klahvidele märgitud sümbolid peavad olema tausta suhtes piisava kontrastsusega ja normaalses tööasendis loetavad.

d) Töölaud või -pind

Töölaud või -pind peab olema küllaldaselt suur ja vähepeegelduv ning see peab võimaldama kuvari, klaviatuuri, dokumentide ja muude töövahendite paindlikku paigutamist.

Dokumendihoidja peab olema kindlal alusel ja reguleeritav ning see tuleb paigutada nii, et minimeerida pea ja silmade ebamugavaid liigutusi.

Töötajatel peab olema piisavalt ruumi mugava asendi leidmiseks.

e) Töötool

Töötool peab olema püsikindel ja võimaldama kasutajale liikumisvabaduse ja sobiva asendi.

Istme kõrgus peab olema reguleeritav.

▼B

Nii seljatoe kõrgus kui ka kalle peavad olema reguleeritavad.

Töötajatel, kes seda soovivad, peab olema võimalus kasutada jalatuge.

2. KESKKOND**a) Ruum**

Töökoht tuleb mõõta ja kavandada selliselt, et kasutajal oleks küllaldaselt ruumi asendi ja tööliigutuste muutmiseks.

b) Valgustus

Ruumi üld- ja/või kohtvalgustus (töötuled) peavad tagama piisava valguse ning kuvariekraani ja selle tausta vajaliku kontrastsuse, võttes arvesse töö liiki ja kasutaja nägemisteravust.

Võimaliku häiriva vastuhelgi ja peegelduse ärahoidmiseks ekraanil või muudel töövahenditel tuleb tööruumi ja -koha paigutus seada vastavusse kunstlike valgusallikate asetuse ja tehniliste omadustega.

c) Peegeldumine ja vastuhelk

Töökoht tuleb kujundada selliselt, et valgusallikad nagu aknad ja muud avad, läbipaistvad või poolläbipaistvad seinad, eredalt värvitud seadmed või seinad ei põhjustaks otsest vastuhelki ega peegelduks häirivalt kuvariekraanile.

Akendel peab olema sobiv reguleeritav kate, et vähendada töökohale langeva päevvalguse eredust.

d) Müra

Töökoha sisseadmisel võetakse arvesse töökoha juurde kuuluvatest seadmetest lähtuvat müra, et see ei häiriks eelkõige keskendumist ega suhtlemist.

e) Soojus

Töökohta kuuluvad seadmed ei või toota liigset soojust, mis võiks töötajatele ebamugavusi põhjustada.

f) Kiirgus

Kiirgust, välja arvatud elektromagnetilise kiirguse nähtavat osa, tuleb vähendada töötajate tervise ja ohutuse kaitse seisukohast minimaalse tasemeni.

g) Niiskus

Tuleb saavutada ja säilitada küllaldane niiskustase.

3. ARVUTI KASUTAJALIIDES

Tarkvara väljatöötamisel, valimisel, kasutuselevõtmisel ja muutmisel ning kuvari kasutamise seotud ülesannete kavandamisel peab tööandja võtma arvesse järgmisi põhimõtteid:

- a) tarkvara peab tööülesande täitmiseks sobima;
- b) tarkvara peab olema lihtne kasutada ja võimaluse korral peab seda olema võimalik kohandada vastavalt kasutaja teadmiste või kogemuste tasemele; ilma töötajate teadmisteta ei või kasutada mingeid kvantitatiivseid ega kvalitatiivseid kontrollivahendeid;
- c) süsteemid peavad töötajatele nende tegevuse kohta tagasisidet andma;
- d) süsteemid peavad esitama teavet formaadis ja kiirusel, mis on kohandatud vastavalt kasutajate vajadustele;
- e) tarkvara peab olema hea ergonoomilise kujundusega, eriti kui seda kasutatakse teksti- või andmetöötluseks.